

Health information seeking behavior of Birjand University students in social media during the pandemic Covid-19

*Zahra Poorpir^{ORCID}: Master of Knowledge and Information Science, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Birjand, Birjand, Iran. (Corresponding Author). z.poorpir@gmail.com

Mohammad Reza Kiani^{ORCID}: Assistant Professor, Department of Knowledge and Information Science, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Birjand, Birjand, Iran.

Mohammad Ali Rostaminejad^{ORCID}: Associate, Department of Educational Sciences, Faculty of Educational Sciences and Psychology, University of Birjand, Birjand, Iran.

Ebrahim Hosseini Zargaz^{ORCID}: Masters Student, Cardiovascular Diseases Research Center, Birjand University of Medical Sciences, Birjand, Iran.

Received:
2023/03/20
Revised:
2023/04/15
Accepted:
2023/06/11
Published:
2023/08/02

Abstract

Introduction and Objective: Covid-19 is an infectious respiratory disease that, like other infectious diseases, has affected people's health. As an important source for obtaining health information, social media have made a major contribution in meeting the need for information about Covid-19. The role of people's health information-seeking behavior is important in disease management and control, and it has an impact on the health of the society in the future.

Methodology: This research was practical and survey type. Statistical population, all students were studying at Birjand University at the time of the study. Sampling was done based on proportional classification random sampling (370 people). The research tool was a researcher-made questionnaire. The validity of the questionnaire was measured by using the opinions of experts and experts in information science, epistemology and medical sciences, and its reliability was measured using Cronbach's alpha (0.897).

Findings: The findings of the research showed that students used more search engines, foreign social networks and news media to get information about Covid-19 than reliable sources such as official specialized medical websites. Telegram and Instagram were the most used. They paid more attention to news related to covid-19 and preventive behaviors than getting information about treatment methods. The amount of negative and positive consequences of obtaining information about this disease on students was less than expected and among the components of information-seeking behavior, they paid the least attention to information sharing. In the field of aspects related to Covid-19, they paid the most attention to the educational aspect and the least attention to the political aspect.

Conclusion : Information and realizing its value and importance in human life today, leads to the concern of how to access the required information from among the multitude of available information. Information-seeking behavior follows the need for information, which includes activities such as information search, search tools, the type of information sought, search problems, and factors affecting it. Since the need for health information due to the spread of the Covid-19 disease creates concerns. Therefore, it leads to health information-seeking behavior, which includes actions related to searching and finding health-related problems, information about diseases, risk factors, and health promotion (Jalilian et al., 2021). In the course of searching for information, a person may use a manual information system or a computer-based system (Wilson, 2000).

Social media, as a platform that provides a lot of information, including health-related information, has been distinguished from other information systems due to components such as quick and easy access, interactive and comprehensible, and convenience. In the process of health information seeking behavior, the role of social media as a tool for searching for information and its effect on people's behavior is important (Liu, 2020). The types of information about which the search helps to meet the need for information and curiosities in the midst of this

OriginalArticle

pandemic, information such as news related to Covid-19 (the number of patients and deaths), preventive behaviors (washing hands regularly, wearing masks) , vaccination, etc.) and various medical methods and related drugs.

Covid-19 is a respiratory disease caused by the corona virus and spread in late 2019. The Corona pandemic was declared by the World Health Organization as a public health emergency (Jalilian et al., 2021). This epidemic prompted scientists in different disciplines to investigate various issues arising from this phenomenon (Shehata, 2020). Access to health information is essential for any country and this is more important in developing countries where health challenges are more (Ankama et al., 2021). Progress in the prevention of Covid-19 is partially dependent on understanding the process of health information seeking behavior and its tools. To promote effective health knowledge, behavior change must be done at the individual level, and health messages must be accurate, transparent, and comprehensible. Also, be available and appropriate to the cultural environment of the society (Jalilian et al., 2021). Due to the epidemic nature of this disease and its unexpected consequences, the role of people and their information behaviors in fighting and controlling this disease is very important (Ostadi, 2019).

The main variables of the research included: the amount of use of each type of social media, the amount of use of each type of social network, the types of information obtained, the amount of negative and positive consequences of obtaining information about Covid-19, the amount of each From health information seeking behaviors and aspects related to covid 19.

To carry out the research, the researcher-made questionnaire was used as a data collection tool. This questionnaire was compiled in two parts based on the objectives and questions of the research. The first part includes questions related to the objectives of the research, and in the second part, three questions are asked about the personal characteristics of the respondents.

This questionnaire had 42 items and was measured in 7 variables, which are: social media (items 1-9), social networks (items 10-16), types of information obtained (item 17-21), negative consequences of information acquisition (items 22-26), positive consequences of information acquisition (items 27-33), types of health information-seeking behavior (items 34-37) and related dimensions with covid 19 (items 42-38). The mentioned questionnaire was distributed among the statistical population after checking and testing the validity and reliability. In this research, in order to measure the content validity of the questionnaire, the questions of the questionnaire were prepared by studying and reviewing related study sources, and then using the opinions of experts and experts in information science, philology, and medical sciences, they were reviewed and modified.

Out of a total of 224 respondents, that is, 58% of the people were women and 162 of them, equal to 42%, were men. Students in the study field of humanities with 167 people (43%) have the highest frequency among the respondents. After that, engineering science group with 112 people (29 percent), basic science group with 63 people (16 percent) and agricultural science group with 44 people (12 percent) respectively.

The number of respondents in the undergraduate level was the highest with 319 people (83 percent), as well as 47 people (12 percent) in the master's degree and 20 people (5 percent) in the doctoral level.

In the social media variable, the results showed that the average amount of social media use was generally lower than average. In the components of official medical websites, doctors' websites, unofficial websites, internal social networks, Wikipedia and encyclopedias, discussion groups and forums are also less than It was average. According to Zhang and Zhao (2017) and Haider et al. (2009), concern about the quality of information reduces the amount of social media use and consumer participation.

In the variable of social networks, the findings show that the average amount of use of the variable of social networks was generally lower than the average. Due to the filtering of YouTube, Twitter, and Clubhouse platforms, their use was quite logically lower than average. In the components of the Telegram and Instagram platforms, the average amount of use was more than average. The researchers' field observations of the users' use of these networks are consistent with the obtained results, as a result, the use of social networks due to their accessibility

OriginalArticle

and the widely used role of mobile phone technology today is a source of information dissemination and information acquisition. Since the specialized information on websites and official sources is valuable, it is necessary to pay attention to the reason why they are not given much attention, and it should be carefully rooted and investigated.

The search rate of Birjand University students regarding each type of health information about Covid-19, the research indicates that, in general, the search rate in the variable of types of information about Covid-19 was equal to the average. But in the components of news related to Covid-19, preventive behaviors were more than average. Since the purpose of searching users during the Covid-19 pandemic was to deal with the said disease; Therefore, the results refer to the consumption of health information related to the news of Covid-19 and various preventive behaviors, because obtaining health information about each of the information related to Covid-19 is important in the process of managing and controlling this disease.

The rate of negative consequences of acquiring information about Covid-19 was below average. Also, in all components of worry, anxiety, lack of trust in information, confusion and confusion, and cognitive avoidance were also below the average level. What causes worry and anxiety in people is often lack of awareness and lack of ability to manage a crisis. In Nakhezadeh's new research (2019), the level of anxiety caused by covid-19 was high, as Nakhezadeh's study shows, his research is related to the early period of the corona epidemic. What is remarkable at the beginning of the matter, with the indiscriminate spread and the lack of sufficient and correct information about this disease, as well as the lack of a related vaccine, the influx of this amount of anxiety and worry among people can be considered normal. Moreover, the data of the current research was collected after about two years of the corona virus, when the students were in the approximate routine of life before the corona virus, right at the same time as face-to-face education in the university, and this change in the results can be completely logically explained. Justified. Also, the study of Bigdali et al. (2013) also expressed the positive view of users towards health information on the web. Montsi (2020) also stated that even receiving fake information does not affect people's physical or mental health, and its results are completely intangible, which can be roughly generalized to the results of this research and considered consistent.

In the variable of positive outcomes of acquiring information about Covid-19, it was below average. Also, in the components of the ability to recognize the need for information, search skills, the spirit of cooperation and information sharing, and the promotion of critical thinking, it was also below average. Also, in the components of knowledge of information sources and ability to evaluate information sources, it was equal to the average level. As a result, considering that in some components of the skill of recognizing the need for information and the ability to evaluate information sources, their average score was equal to the average level, which indicates that their health literacy is average; Because the results are consistent with the acquisition of their health information sources (social networks), so it is in line with the results of Apok and Ellis.

The average rate of performing various types of information-seeking behavior about Covid-19 was higher than average. Also, in the components of information search, identifying the need for information and changing health and treatment behavior, seeking more information was more than average. In the information sharing component, the average score of this component was equal to the average; Considering that the sources of obtaining health information about this disease are basically the media and social networks. What emerges from the evidence is that following a crisis or problem related to health and feeling the need for related information, people start searching for related sources and if it is noticeable, their health information seeking behavior is an increasing trend. has it. Therefore, the present study is consistent with all previous studies.

The results of the present study show that the average of information acquisition in the variable of information dimensions related to Covid-19 was higher than the average and also in all components, including dimensions related to health, economic, political, social and educational, the average score was higher. It was average. In other words, the findings show the students' concerns about each of the dimensions related to economy, health, politics, social justice, and especially about education and concerns about holding classes, not having the necessary infrastructure in an optimal way. In some people, lack of concentration and anxiety is caused by the situation.

The findings showed that the most sources of obtaining health information for students of Birjand University are search engines, foreign social networks and news media, and they paid less attention to reliable media such as

OriginalArticle

official specialized medical websites. Also, the results point to the important and prominent role of Telegram and Instagram platforms. In addition, what the studied community sought to obtain information about covid-19 was mostly preventive behaviors and news related to covid-19 rather than its treatment methods. Also, the results showed that the health information-seeking behavior of Birjand University students has generally increased during this pandemic; But they have done the behavior of sharing information related to Covid less. Meanwhile, the role of dimensions related to Covid-19, including dimensions related to health, economic, political, social and educational, and obtaining information about each of these dimensions was of great importance for students, and the most important aspect for them was the educational dimension. .

The results showed that women used reliable sources such as official specialized medical websites and news media compared to men, and men used social networks (Telegram, Instagram, Twitter and YouTube) and search engines to get information about Covid. 19 have used. The influence of the role of gender showed that women are more interested in obtaining all kinds of information about this disease, and also paid more attention to the negative consequences of women; After creating negative consequences in women, they sought to obtain information about preventive behaviors. Because a significant relationship has been established between negative consequences and preventive behaviors in past studies. In addition, the role of gender had no effect on the positive outcomes and dimensions related to Covid-19, except for the economic dimension component. The field of study and level of study did not make a significant difference in the research variables. Based on this, it is suggested to hold training courses to improve the quality and awareness of health information literacy in social networks and news media for students of different levels. Also, policy makers and decision makers should pay more attention to providing authentic information on social media for the audience. Social networks and internal messengers should be adapted in the field of providing health information. Future researches can examine the subject of study in other societies and use different research methods to collect data or analyze findings.

Keywords: Health information seeking behavior, social media, covid 19, students, University of Birjand

Conflicts of Interest: Not reported.

Funding: It did not have a financial sponsor

How to cite this article

APA: poorpir, Z., Kiani, M.R., Rostami nezhad, M., & Hosseini zargaz, E. (2023). University of Birjand student's health informationseeking behavior in social media during the pandemic of Covid 19. *Human Information Interaction*, 10(2) ,75-92. (Persian).

Vancouver: poorpir, Z., Kiani, M.R., Rostami nezhad, M., & Hosseini zargaz, E. University of Birjand student's health informationseeking behavior in social media during the pandemic of Covid 19. *Human Information Interaction*, 2023; 10(2) ,75-92. (Persian).

رفتار اطلاع‌یابی سلامت دانشجویان دانشگاه بیرجند در رسانه‌های اجتماعی

در طی همه‌گیری کووید ۱۹

دریافت:

۱۴۰۱/۱۲/۲۹

بازنگری:

۱۴۰۲/۰۱/۲۶

پذیرش:

۱۴۰۲/۰۳/۲۱

انتشار:

۱۴۰۲/۰۵/۱۱

***زهرا پورپیر** ^{ID}: کارشناس ارشد، علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران. (نویسنده مسئول). z.poorpir@gmail.com

محمد رضا کیانی ^{ID}: استادیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران.

محمد علی رستمی نژاد ^{ID}: دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران.

ابراهیم حسینی زارگز ^{ID}: دانشجوی کارشناسی ارشد، مرکز تحقیقات بیماری‌های قلب و عروق، دانشگاه علوم پزشکی بیرجند، بیرجند، ایران.

چکیده:

زمینه و هدف: کووید ۱۹ یک بیماری تنفسی واگیردار است که مانند سایر بیماری‌های واگیردار، سلامت افراد را تحت تأثیر قرار داده است. رسانه‌های اجتماعی به عنوان یک منبع مهم برای کسب اطلاعات سلامت، سهم عمده‌ای را در زمینه رفع نیاز اطلاعاتی در مورد کووید ۱۹ به خود اختصاص داده‌اند. نقش رفتار اطلاع‌یابی سلامت افراد در مدیریت و کنترل بیماری حائز اهمیت است و در روند سلامت جامعه در آینده نیز تأثیرگذار است. بر همین اساس کشف رفتار اطلاع‌یابی سلامت دانشجویان دانشگاه بیرجند در رسانه‌های اجتماعی در طی همه‌گیری کووید ۱۹ هدف اصلی پژوهش حاضر قرار گرفت.

روش پژوهش: این پژوهش کاربردی و از نوع پیمایشی بود. جامعه آماری، کلیه دانشجویان مشغول به تحصیل دانشگاه بیرجند در زمان انجام مطالعه بودند. نمونه‌گیری بر اساس نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی نسبتی انجام گرفت (۳۷۰ نفر). ابزار پژوهش پرسش‌نامه محقق ساخته بود. روایی پرسش‌نامه با استفاده از نظرات صاحب‌نظران و متخصصان علم اطلاعات و دانش‌شناسی و علوم پزشکی و پایایی آن با استفاده از آلفای کرونباخ سنجیده شد (۰/۸۹۷).

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان داد دانشجویان بیش‌تر از موتورهای جستجو، شبکه‌های اجتماعی خارجی و رسانه‌های خبری برای کسب اطلاعات در مورد کووید ۱۹ تا منابع معتبری مانند وب‌سایت‌های رسمی تخصصی پزشکی استفاده می‌کردند. در این میان تلگرام و اینستاگرام بیش‌ترین کاربرد را داشتند. آنان بیش از کسب اطلاعات در مورد روش‌های درمانی به اخبار مرتبط با کووید ۱۹ و رفتارهای پیشگیرانه توجه داشتند. میزان پیامدهای منفی و مثبت کسب اطلاعات در مورد این بیماری بر روی دانشجویان کم‌تر از حد انتظار بود و در بین مؤلفه‌های رفتار اطلاع‌یابی، کم‌ترین توجه را به اشتراک‌گذاری اطلاعات داشتند. در زمینه ابعاد مرتبط با کووید ۱۹ بیش‌ترین توجه آن‌ها به بُعد آموزشی و کم‌ترین توجه آن‌ها به بُعد سیاسی بود.

نتیجه‌گیری: بر اساس بررسی‌های پژوهشگر مطالعه‌ای در زمینه رفتار اطلاع‌یابی سلامت به طور خاص در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی در دوران کووید ۱۹ نیافت؛ بنابراین پژوهش از نظر روش‌شناسی، رویکرد موضوعی و پژوهشی و بافت مورد مطالعه حداقل در سطح ملی بدیع است.

واژه‌های کلیدی: رفتار اطلاع‌یابی سلامت، رسانه‌های اجتماعی، کووید ۱۹، دانشجویان، دانشگاه بیرجند

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی نداشته است.

شیوه استناد به این مقاله

ای. پی. ای. پورپیر، زهرا؛ کیانی، محمد رضا؛ رستمی نژاد، محمد علی؛ و حسینی زارگز، ابراهیم. (۱۴۰۲). رفتار اطلاع‌یابی سلامت دانشجویان دانشگاه بیرجند در رسانه‌های اجتماعی در طی همه‌گیری کووید ۱۹. *تعمیل انسان و اطلاعات*، ۱۰ (۲)، ۷۵-۹۲.

ونکوور ای. پورپیر، زهرا؛ کیانی، محمد رضا؛ رستمی نژاد، محمد علی؛ و حسینی زارگز، ابراهیم. رفتار اطلاع‌یابی سلامت دانشجویان دانشگاه بیرجند در رسانه‌های اجتماعی در طی همه‌گیری کووید ۱۹. ۱۴۰۲، ۱۰ (۲)، ۷۵-۹۲.

مقدمه

کووید ۱۹ یک بیماری تنفسی است که توسط ویروس کرونا^۱ ایجاد و در اواخر سال ۲۰۱۹ میلادی شیوع پیدا کرد. پاندمی کرونا توسط سازمان جهانی بهداشت، به عنوان یک وضعیت اضطراری بهداشت عمومی اعلام شد (جلیلیان و همکاران، ۲۰۲۱). این بیماری همه گیر دانشمندان را در رشته های مختلف ترغیب کرد تا مسائل مختلف ناشی از این پدیده را بررسی کنند (شهاتا^۲، ۲۰۲۰). دسترسی به اطلاعات سلامت برای هر کشوری ضروری است و این امر در کشورهای در حال توسعه که در آن چالش های بهداشتی بیش تر است، مهم تر است (آنکاما و همکاران^۳، ۲۰۲۱). پیشرفت در پیشگیری از کووید ۱۹ تا حدی به درک فرایند رفتار اطلاع یابی سلامت و ابزارهای آن وابسته است. برای ارتقای دانش مؤثر سلامت، تغییر رفتار باید در سطح فردی انجام شود و پیام های سلامت باید از دقت، شفافیت، قابل فهم بودن برخوردار باشند. همچنین در دسترس و مناسب با محیط فرهنگی جامعه باشند (جلیلیان و همکاران، ۲۰۲۱). باتوجه به همه گیر بودن این بیماری و پیامدهای غیرمنتظره آن، نقش افراد و رفتارهای اطلاعاتی آن ها در مبارزه و کنترل این بیماری بسیار مهم است (استادی، ۱۳۹۹).

رفتار اطلاعاتی^۴ به عنوان «کلیت رفتار انسان در رابطه با منابع و کانال های اطلاعاتی، شامل جستجوی فعال و غیرفعال اطلاعات و استفاده از اطلاعات، ارتباط چهره به چهره با دیگران و همچنین دریافت غیرفعال اطلاعات مانند تماشای تبلیغات تلویزیونی بدون هیچ گونه قصدی برای کسب اطلاعات داده شده» شناخته می شود (ویلسون^۵، ۲۰۰۰، ص ۴۹)؛ بنابراین در کسب اطلاعات سلامت افراد نیز می تواند حائز اهمیت باشد. از نظر فیشر و جولین^۶ (۲۰۰۹) رفتار اطلاعاتی به نیازهای اطلاعاتی افراد توجه دارد بنابراین افراد گاهی هدفمند و گاهی بی هدف، اطلاعات را جستجو، مدیریت و استفاده می کنند. ویلسون رفتار اطلاعاتی را به سه دسته تقسیم می کند. رفتار اطلاع یابی^۷، رفتار اطلاع جویی^۸ و رفتار استفاده از اطلاعات^۹ (ویلسون، ۲۰۰۰). در همین مقاله بسیار مهم و در همان صفحه ۴۹، ویلسون رفتار اطلاع یابی را اینگونه تعریف می کند: «رفتار اطلاع یابی عبارت است از جستجوی هدفمند اطلاعات در نتیجه نیاز به ارضای هدفی. در جریان جستجو، فرد ممکن است با سیستم های اطلاعات

دستی (مانند روزنامه یا کتابخانه)، یا با سیستم های مبتنی بر رایانه (مانند شبکه جهانی وب) تعامل داشته باشد». یکی از نیازهای اطلاعاتی، نیاز به اطلاعات سلامت است که رفتار اطلاع یابی سلامت را در پی دارد (لاله زاریان و همکاران، ۱۳۹۳). از این رو رفتارهای اطلاع یابی سلامت به فعالیت هایی در مورد جستجو و یافتن مشکلات سلامتی، اطلاعات مربوط به بیماری ها، عوامل خطر سلامتی و ارتقای سلامت اطلاق می شود از این رو اینترنت، رسانه ها و شبکه های اجتماعی نقش مهمی در کسب اطلاعات سلامت افراد دارند (جلیلیان و همکاران، ۲۰۲۱). از آنجایی که همه افراد به دستیابی به اطلاعات تمایل دارند اما بعضی افراد تلاش و رغبت بیشتری برای شناخت اطلاعات از خود نشان می دهند و برخی به دانش سایر افراد تکیه می کنند (بابائی و بیگدلی، ۱۳۹۴).

به نظر می رسد اطلاعات به تنهایی برای ایجاد تغییرات رفتاری، بخصوص در بحث سلامت کافی به نظر نمی رسد. اگرچه اطلاعات بهداشتی که در اینترنت به اشتراک گذاشته می شود می تواند کیفیت زندگی افراد را بهبود بخشد؛ اما سطح سواد اطلاعات سلامت و مهارت های اطلاعاتی، توانایی افراد را در به دست آوردن اطلاعات تعیین می کند (شهاتا، ۲۰۲۰)؛ بنابراین یکی از مهم ترین منابع اطلاعات سلامت در مورد بیماری کووید ۱۹ منابع الکترونیکی هستند که شامل شبکه های اجتماعی و اینترنت است (زاکار و همکاران^{۱۰}، ۲۰۲۱).

از جمله شبکه های اجتماعی مؤثر در تبادل اطلاعات سلامت: فیس بوک، توییتر، واتس اپ، وی چت و اخبار آنلاین رسانه ها هستند. همچنین از دیگر منابع اطلاعات سلامت می توان به وبسایت های رسمی بهداشتی، رسانه های اجتماعی، خانواده و دوستان اشاره کرد (شهاتا، ۲۰۲۰). علاوه بر این کتابخانه ها به عنوان یک مرکز منابع اطلاعاتی مانند کتاب، پایگاه داده و فیلم که کاربران به آن دسترسی پیدا کرده و اطلاعات لازم را کسب می کنند، منبع اطلاعات سلامت هستند (آنکاما و همکاران، ۲۰۲۱). از این بین توجه ویژه این مطالعه بر روی رسانه های اجتماعی بود. کسب اطلاعات از رسانه های اجتماعی در مورد کووید با همه پیامدهای مثبتی که ممکن است داشته باشد، دارای پیامدهای منفی هم ممکن است باشد.

⁶ Fisher & Julien

⁷ Information Seeking Behavior

⁸ Information Searching Behavior

⁹ Information Use Behavior

¹⁰ Zakar et al

¹ SARS-CoV-2

² Shehata

³ Ankama et al

⁴ Information Behavior

⁵ Wilson

اطلاع‌یابی و ابعاد اطلاعات کسب‌شده از دیگر جنبه‌هایی است که در این مطالعه مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

پیشینه پژوهش

مرور پیشینه‌ها و مبانی نظری نشان می‌دهد در پی بروز یک مسئله یا مشکل افراد نیاز به اطلاعات دارند و به دنبال تغییر وضعیت‌آگاهی خود هستند، پس برای رفع نیاز اطلاعاتی خود به جستجوی اطلاعات می‌پردازند. این نیازهای اطلاعاتی شامل نیاز به اطلاعات سلامت نیز می‌شود. نیاز به اطلاعات سلامت همواره منجر به بروز رفتارهایی در افراد می‌شود که این رفتارها در اغلب موارد برای کسب اطلاعات برای چگونگی مقابله با عوامل تهدیدکننده سلامتی، راه‌های پیشگیری و درمان است. کووید ۱۹ به‌عنوان یک مشکل مرتبط با سلامتی احساس نیاز به اطلاعات را در افراد موردتوجه قرار می‌دهد.

رفتار اطلاع‌یابی سلامت افراد به دنبال نیاز اطلاعاتی مرتبط با کووید ۱۹ و برای رفع نیاز اطلاعات سلامت انجام می‌شود و پیشینه‌ها نیز نشان می‌دهد رسانه‌های اجتماعی به‌عنوان یک منبع مهم کسب اطلاعات سلامت در رفتارهای اطلاع‌یابی افراد نقش بسزایی دارد. در این میان نقش پیامدهای مثبت و منفی کسب اطلاعات سلامت در رسانه‌های اجتماعی غیرقابل انکار است. باین‌حال پژوهش‌های اندکی در این زمینه در داخل کشور صورت گرفته است (زمانی و همکاران، ۲۰۱۴؛ داستانی و همکاران، ۲۰۱۹؛ بومری و همکاران، ۱۴۰۱ و جلیلیان و همکاران، ۲۰۲۰) که دارای مؤلفه‌های متفاوتی با این پژوهش بوده‌اند و جنبه‌های رفتار اطلاع‌یابی سلامت موردتوجه این مطالعه و نقش رسانه‌های اجتماعی در طی بحران کووید ۱۹ را موردتوجه قرار نداده‌اند. بیش تر پژوهش‌های مرتبط، پژوهش‌های بین‌المللی است (رزولینا و همکاران، ۲۰۲۱؛ مدلاک و همکاران، ۲۰۱۵؛ لیو، ۲۰۲۰؛ هسو، ۲۰۲۱؛ سوپریو و همکاران، ۲۰۲۱؛ زاکار و همکاران، ۲۰۲۱؛ موتسنسی، ۲۰۲۱؛ جیکوب و همکاران، ۲۰۱۷؛ هیدر و همکاران، ۲۰۰۹؛ نیلی و همکاران، ۲۰۲۱؛ شافر و همکاران، ۲۰۲۱؛ مانگونو و همکاران، ۲۰۲۱ و آنکاما و همکاران، ۲۰۲۱) که از این میان پژوهش‌های رزولینا و همکاران (۲۰۲۱) و نیلی و همکاران (۲۰۲۱) با مؤلفه‌های پژوهش حاضر نسبتاً همسانی دارند. همچنین تاکنون پژوهشی که رفتار اطلاع‌یابی سلامت دانشجویان را به طور

باتوجه به حجم انبوه اطلاعات در مورد کووید ۱۹، سواد سلامت در تشخیص اطلاعات درست و نادرست کارآمد بوده و نیازمند دانش، شایستگی، و مهارت‌های فردی است که می‌توان از جستجوی زیاد اطلاعات به‌عنوان یک تهدید آن را به یک فرصت برای بالابردن سواد اطلاعاتی تبدیل نمود. همچنین نمی‌توان جنبه مثبت این که توجه افراد را به اطلاعات به‌دست‌آمده و منابع اطلاعاتی معطوف می‌سازد، نادیده گرفت (آپوک^{۱۱}، ۲۰۲۱).

در همه‌گیری کرونا سیستم بهداشت، درمان و دولت اقدامات مختلفی را برای جلوگیری از شیوع این ویروس انجام می‌دهند (استادی، ۱۳۹۹) ابتدا باتوجه به محدود بودن واکسیناسیون و عدم درمان مؤثر، اقدامات پیشگیرانه برای کنترل بیماری کووید ۱۹ دارای اهمیت زیادی است (زاکار و همکاران، ۲۰۲۱). افراد به دنبال اطلاعات متفاوتی در مورد این بیماری در رسانه‌های اجتماعی هستند که طیف وسیعی را در برمی‌گیرد. در این میان نقش مهم و مستقیم رسانه‌های خبری بر رفتارهای مردم قابل‌چشم‌پوشی نیست. رفتارهای پیشگیرانه‌ای چون شستن مرتب دست با آب و صابون، عدم حضور در اماکن شلوغ، رعایت فاصله اجتماعی و استفاده از ماسک در مکان‌های عمومی مؤثر است (لیو، ۲۰۲۰). علاوه بر این واکسیناسیون در کنترل و پیشگیری بیماری کووید ۱۹ نقش بسزایی دارد. همواره در بیماری‌های همه‌گیر از جمله بیماری کووید ۱۹ پیشگیری بر درمان اولویت دارد. رفتار اطلاع‌یابی سلامت مانند سایر رفتارهای اطلاعاتی در موضوعات مختلف تحت‌تأثیر عوامل مختلفی است که رفتار اطلاع‌یابی در مورد کووید ۱۹ در رسانه‌های اجتماعی نیز از این مقوله مستثنی نیست.

باتوجه به مطالعات انجام‌شده در این زمینه، هدف مطالعه حاضر نیز، بررسی رفتار اطلاع‌یابی سلامت دانشجویان در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی در طی همه‌گیری ویروس کووید ۱۹ خواهد بود. همچنین باتوجه به بررسی‌های انجام‌شده تا زمان انجام مطالعه، در ایران پژوهشی در این زمینه انجام نشده است، لذا انجام پژوهش در این زمینه ضروری به نظر می‌رسد؛ بنابراین این پژوهش به دنبال آن است تا این موضوع را بررسی کند که چه نوع از رسانه‌های اجتماعی بیشتر مورد استفاده دانشجویان مورد مطالعه برای کسب اطلاعات در مورد کووید ۱۹ بوده است؟ انواع اطلاعات کسب‌شده و پیامدهای مثبت و منفی این نوع اطلاعات بر روی دانشجویان، انواع رفتارهای

¹¹ Apuke

شبکه‌های اجتماعی، انواع اطلاعات کسب شده، میزان پیامدهای منفی و مثبت کسب اطلاعات در مورد کووید ۱۹، میزان انجام هر یک از رفتارهای اطلاع‌یابی سلامت و ابعاد مرتبط با کووید ۱۹. برای اجرای پژوهش، از پرسش‌نامه محقق ساخته به‌عنوان ابزار گردآوری اطلاعات استفاده شد. این پرسش‌نامه در دو بخش بر مبنای هدف‌ها و سؤالات پژوهش تدوین شد. بخش نخست شامل سؤالات مرتبط با اهداف پژوهش و در بخش دوم سه سؤال در مورد ویژگی‌های شخصی پاسخگویان پرسیده شده است.

این پرسش‌نامه دارای ۴۲ گویه بود و در ۷ متغیر مورد سنجش قرار گرفته که عبارت‌اند از: رسانه‌های اجتماعی (گویه‌های ۹-۱)، شبکه‌های اجتماعی (گویه‌های ۱۶-۱۰)، انواع اطلاعات کسب شده (گویه‌های ۲۱-۱۷)، پیامدهای منفی کسب اطلاعات (گویه‌های ۲۲-۲۶)، پیامدهای مثبت کسب اطلاعات (گویه‌های ۳۳-۲۷)، انواع رفتار اطلاع‌یابی سلامت (گویه‌های ۳۷-۳۴) و ابعاد مرتبط با کووید ۱۹ (گویه‌های ۴۲-۳۸).

پرسش‌نامه یاد شده پس از بررسی و آزمون روایی و پایایی در بین جامعه آماری توزیع شد. در این تحقیق برای سنجش روایی محتوایی پرسش‌نامه بدین صورت که سؤال‌های پرسش‌نامه با مطالعه و بررسی منابع مطالعاتی مرتبط تهیه و سپس با استفاده از نظرات صاحب‌نظران و متخصصان علم اطلاعات و دانش‌شناسی و علوم پزشکی مورد بررسی و اصلاح قرار گرفت. پایایی ابزار با استفاده از آلفای کرونباخ انجام شد که نتایج به‌دست‌آمده در جدول زیر قابل مشاهده است.

جدول ۱. ضریب آلفای کرونباخ

ضریب آلفای کرونباخ	متغیر یا مؤلفه
۰/۸۹۷	کل پرسش‌نامه
۰/۶۹	رسانه‌های اجتماعی
۰/۶۴	شبکه‌های اجتماعی
۰/۷۵	انواع اطلاعات کسب شده
۰/۸۰	پیامدهای منفی کسب اطلاعات
۰/۸۶	پیامدهای مثبت کسب اطلاعات
۰/۷۷	انواع رفتار اطلاع‌یابی سلامت
۰/۷۷	ابعاد مرتبط با کووید ۱۹

برای تحلیل داده‌های به‌دست‌آمده پژوهش از روش‌های آمار توصیفی (فراوانی، درصد، شاخص‌های مرکزی و پراکندگی) جهت توصیف ویژگی‌های جامعه و آمار استنباطی (آزمون تی تک نمونه‌ای، تی مستقل، تحلیل واریانس یک‌طرفه و در صورت عدم تأیید

خاص با مؤلفه رسانه‌های اجتماعی در طی بحران کووید ۱۹ را بررسی کند، انجام نگرفته است. به عبارتی باتوجه‌به ظهور پیک‌های متفاوتی از این بیماری و نفوذ و اهمیت رسانه‌های اجتماعی، نیاز به پژوهش‌هایی که دربردارنده این سه مفهوم و نقش آن در مدیریت و کنترل این چنین بیماری‌هایی، بسیار حائز اهمیت است.

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نوع توصیفی - پیمایشی بود. از نظر تجزیه و تحلیل توصیفی بوده و گردآوری داده‌ها با استفاده از پرسش‌نامه انجام شده است. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان مشغول به تحصیل در دانشگاه بیرجند در زمان انجام مطالعه (۸۹۳۰ نفر)، در چهار حوزه علوم انسانی و اجتماعی، علوم پایه، علوم مهندسی و علوم کشاورزی بودند.

به‌منظور گردآوری داده‌ها از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای نسبتی استفاده شد و حجم نمونه با استفاده از جدول کرجسی و مورگان ۳۷۰ نفر برآورد گردید. باتوجه‌به احتمال عدم بازگشت همه پرسش‌نامه‌ها بیش از این تعداد پرسش‌نامه توزیع شد و در نهایت ۳۸۶ پرسش‌نامه تکمیل و جمع‌آوری شد. باتوجه‌به تعداد دانشجویان در هر طبقه از نظر جنسیت، مقطع و حوزه تحصیلی پرسش‌نامه‌ها توزیع و جمع‌آوری شدند.

متغیرهای اصلی پژوهش شامل این موارد بودند: میزان استفاده از هر یک از انواع رسانه‌های اجتماعی، میزان استفاده از هر یک از انواع

با ۶۳ نفر (۱۶ درصد) و گروه علوم کشاورزی با ۴۴ نفر (۱۲ درصد) را به خود اختصاص داده‌اند. تعداد پاسخ‌دهندگان در مقطع کارشناسی با تعداد ۳۱۹ نفر (۸۳ درصد) بیش‌ترین فراوانی و همچنین مقطع کارشناسی ارشد ۴۷ نفر (۱۲ درصد) و مقطع دکترا ۲۰ نفر (۵ درصد) بودند.

سؤال ۱. میزان استفاده دانشجویان دانشگاه بیرجند از هر یک از رسانه‌های اجتماعی در کسب اطلاعات سلامت در مورد کووید ۱۹ چقدر است؟

پیش‌فرض‌های آزمون‌های پارامتری از معادل ناپارامتری آن‌ها) در سطح معناداری پنج صدم با کمک نرم‌افزار اس پی اس ۱۲ نسخه ۲۴ استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

از مجموع ۲۲۴ نفر از پاسخ‌دهندگان یعنی ۵۸ درصد افراد، زن و ۱۶۲ نفر آن‌ها، معادل ۴۲ درصد، مرد بودند. دانشجویان در حوزه تحصیلی علوم انسانی با ۱۶۷ نفر (۴۳ درصد) بیش‌ترین فراوانی را در بین پاسخ‌دهندگان به خود اختصاص داده است. پس از آن به ترتیب گروه علوم مهندسی با ۱۱۲ نفر (۲۹ درصد)، گروه علوم پایه

جدول ۲. آماره‌های توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای در مورد رسانه‌های اجتماعی و مؤلفه‌هایش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	حد متوسط	مقدار T	سطح معناداری
رسانه‌های اجتماعی	۲/۶۱	۰/۶۹	۳	-۱۰/۷۱	۰/۰۰۱
وبسایت پزشکی	۲/۱۰	۱/۱۶	۳	-۱۵/۱۲	۰/۰۰۱
وبسایت پزشکان	۱/۷۳	۱/۰۰	۳	-۲۴/۷۴	۰/۰۰۱
موتورهای جستجو	۳/۲۸	۱/۳۶	۳	۳/۹۸	۰/۰۰۱
وبسایت‌های غیررسمی	۲/۲۷	۱/۲۹	۳	-۱۱/۰۹	۰/۰۰۱
شبکه‌های اجتماعی داخلی	۲/۷۴	۱/۵۴	۳	-۳/۲۳	۰/۰۰۱
شبکه‌های اجتماعی خارجی	۳/۴۷	۱/۴۴	۳	۳/۳۶	۰/۰۰۱
ویکی‌پدیا و دایره‌المعارف‌ها	۲/۲۹	۱/۳۱	۳	-۱۰/۵۰	۰/۰۰۱
گروه‌های بحث و انجمن‌ها	۲/۲۱	۱/۲۶	۳	-۱۲/۲۸	۰/۰۰۱
رسانه‌های خبری	۳/۴۵	۱/۲۶	۳	۷/۰۲	۰/۰۰۱

و شبکه‌های اجتماعی خارجی در کسب اطلاعات کاربران اشاره دارد، آن‌چنان که دور از انتظار نبود با توجه به اهمیت نقش رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان منابعی در دسترس، سریع و آسان مورد استفاده کاربران قرار می‌گیرند. پژوهش رزولینا و همکاران (۲۰۲۱) نیز نشان داد بیش‌ترین منابع اطلاعاتی کسب اطلاعات سلامت شبکه‌های اجتماعی و وبسایت‌های خبری بود. جلیلیان و همکاران (۲۰۲۱) نیز موتورهای جستجو و رسانه‌های اجتماعی مجازی را مهم‌ترین منابع برشمردند. مطالعه داستانی و همکاران (۲۰۱۹) نیز منابع اینترنتی را به‌عنوان منابع مهم کسب اطلاعات سلامت نشان داد. هیدر و همکاران (۲۰۰۹) نیز دریافتند اولویت استفاده از گوگل نسبت به منابع سنتی برای کاربران ارجحیت داشته

در متغیر رسانه‌های اجتماعی نتایج نشان داد میانگین میزان استفاده از رسانه‌های اجتماعی به‌طور کلی کم‌تر از حد متوسط بود. در مؤلفه‌های وبسایت‌های رسمی پزشکی، وبسایت پزشکان، وبسایت‌های غیررسمی، شبکه‌های اجتماعی داخلی، ویکی‌پدیا و دایره‌المعارف‌ها و گروه‌های بحث و انجمن‌ها نیز کم‌تر از حد متوسط بود. از نظر ژانگ و ژائو (۲۰۱۷) و هیدر و همکاران (۲۰۰۹) نگرانی درباره کیفیت اطلاعات، میزان استفاده از رسانه‌های اجتماعی و مشارکت مصرف‌کننده را کاهش می‌دهد. در مؤلفه‌های موتورهای جستجو، شبکه‌های اجتماعی خارجی و رسانه‌های خبری بیش‌تر از حد متوسط بود. چیزی که این یافته‌ها نشان می‌دهد به نقش پررنگ رسانه‌های خبری، موتورهای جستجو

SPSS 12

سؤال ۲. میزان استفاده دانشجویان دانشگاه بیرجند از هر یک از پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی در کسب اطلاعات سلامت در مورد کووید ۱۹ چقدر است؟

است. مطالعات بومری و همکاران (۱۴۰۱)، بیگدلی و همکاران (۱۳۹۱) و ژانگ و ژائو (۲۰۱۷) نیز به نقش اینترنت و شبکه‌های اجتماعی به‌عنوان منابع اطلاعات سلامت اشاره داشته‌اند. آنچه از بررسی نتایج حاصل شده برمی‌آید، نتایج این پژوهش با مطالعات پیشین همسو است.

جدول ۳. آماره‌های توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای در مورد متغیر شبکه‌های اجتماعی و مؤلفه‌هایش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	حد متوسط	مقدار T	سطح معناداری
شبکه‌های اجتماعی	۲/۲۵	۰/۷	۳	-۲۰/۸۵	۰/۰۰۱
تلگرام	۳/۳۱	۱/۴۶	۳	۴/۱۵	۰/۰۰۱
اینستاگرام	۳/۶۳	۱/۴۲	۳	۸/۶۷	۰/۰۰۱
واتس‌آپ	۲/۵۷	۱/۴۸	۳	-۵/۶۶	۰/۰۰۱
توییتر	۱/۶۹	۱/۱۷	۳	-۲۱/۷۸	۰/۰۰۱
یوتیوب	۱/۸۰	۱/۲۱	۳	-۱۹/۵۰	۰/۰۰۱
کلاب‌هاوس	۱/۲۷	۰/۷۶	۳	-۴۴/۳۳	۰/۰۰۱
پیام‌رسان‌های داخلی (سروش، روبیکا، ایتا و...)	۱/۵۳	۱/۰۶	۳	-۲۷/۰۹	۰/۰۰۱

تلگرام و اینستاگرام در صدر پراستفاده‌ترین پلتفرم‌های مورد استفاده در ایران قرار دارند و همچنین در سطح جهانی نیز اینستاگرام با یک میلیارد کاربر جزء محبوب‌ترین و پراستفاده‌ترین پلتفرم‌ها است. مشاهدات میدانی پژوهشگران از استفاده کاربران از این شبکه‌ها با نتایج به‌دست‌آمده همخوانی دارد، در نتیجه استفاده از شبکه‌های اجتماعی به دلیل قابلیت در دسترس بودن و نقش پرکاربرد فناوری تلفن همراه امروزه به‌سرعت منبع انتشار انواع اطلاعات و کسب اطلاعات هستند. از آنجایی که اطلاعات تخصصی در وب‌سایت‌ها و منابع رسمی با ارزش است، لذا باید به این که چرا کمتر مورد توجه قرار می‌گیرند، توجه نمود و به طور دقیق ریشه‌یابی و مورد بررسی قرار گیرد.

سؤال ۳. میزان جستجو دانشجویان دانشگاه بیرجند در مورد هر یک از انواع اطلاعات سلامت در مورد کووید ۱۹ در رسانه‌های اجتماعی چقدر است؟

در متغیر شبکه‌های اجتماعی یافته‌ها نشان می‌دهد که میانگین میزان استفاده از متغیر شبکه‌های اجتماعی به‌طور کلی کمتر از حد متوسط بود. باتوجه به فیلتر بودن پلتفرم‌های یوتیوب، توییتر، کلاب‌هاوس به‌طور کاملاً منطقی میزان استفاده از آن‌ها کمتر از حد متوسط بود. در مؤلفه‌های پلتفرم تلگرام و اینستاگرام میانگین میزان استفاده بیش‌تر از حد متوسط بود. پژوهش رزولینا و همکاران (۲۰۲۱) نیز اشاره به کسب اطلاعات سلامت از شبکه‌های اجتماعی دارد که در این راستا مطالعه او نشان داد پلتفرم‌های مورد استفاده کاربران، اینستاگرام، لاین، توییتر و یوتیوب بود. همچنین پژوهش‌های مشابهی همچون بومری و همکاران (۱۴۰۱) و زارع (۱۳۹۹) انجام دادند نیز، شبکه‌هایی چون: تلگرام، واتس‌آپ و اینستاگرام را به‌عنوان مهم‌ترین منابع کسب اطلاعات سلامت توسط افراد مورد مطالعه خود عنوان کردند. جلیلیان و همکاران (۲۰۲۱) نیز به رسانه‌های اجتماعی مجازی به‌عنوان یکی از منابع مهم کسب اطلاعات سلامت اشاره کرد. همان‌طور که قبلاً بیان شد، باتوجه به نتایج نظرسنجی ایسپا^{۱۳} میزان ضریب نفوذ شبکه‌های اجتماعی

¹³ <http://www.ispa.ir>

جدول ۴. آماره‌های توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای در مورد جستجو در انواع اطلاعات و مؤلفه‌هایش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	حد متوسط	مقدار T	سطح معناداری
انواع اطلاعات	۳/۰۰	۰/۹۳	۳	۰/۱۰	۰/۹۱
اخبار مرتبط با کووید ۱۹	۳/۱۹	۱/۳۰	۳	۲/۸۵	۰/۰۰۵
رفتارهای پیشگیرانه	۳/۴۹	۱/۲۷	۳	۷/۵۲	۰/۰۰۱
داروهای مرتبط با کووید ۱۹	۲/۹۴	۱/۳۳	۳	-۰/۸۷	۰/۳۸
روش‌های درمان پزشکی کلاسیک	۲/۶۱	۱/۲۹	۳	-۵/۹۸	۰/۰۰۱
روش‌های درمانی سنتی	۲/۸۰	۱/۴۱	۳	-۲/۷۶	۰/۰۰۶

مهم‌ترین انگیزه برای جستجوی اطلاعات سلامت تصمیم‌گیری برای چگونگی مقابله با بیماری‌ها بود که این مطالعه نیز با نتایج این پژوهش مطابقت دارد. نتایج مانگونو و همکاران (۲۰۲۱) نیز از تقاضای بالای کاربران برای اطلاعات مرتبط با کووید ۱۹ حاکی است. علاوه بر این پژوهش لیو (۲۰۲۰) نیز مصرف اطلاعات مرتبط با کووید ۱۹ منجر به رعایت رفتارهای پیشگیرانه شده است. به‌طور کلی نتایج این پژوهش و مقایسه آن با مطالعات پیشین، نشان از همسو بودن آن‌ها دارد.

سؤال ۴. میزان پیامدهای منفی کسب اطلاعات سلامت در مورد کووید ۱۹ در دانشجویان دانشگاه بیرجند چقدر است؟

نتایج پژوهش حاکی از آن است به‌طور کلی میزان جستجو در متغیر انواع اطلاعات در مورد کووید ۱۹ با حد متوسط برابر بود. ولی در مؤلفه‌های اخبار مرتبط با کووید ۱۹، رفتارهای پیشگیرانه بیش از حد متوسط بود. از آنجایی که هدف جستجو کاربران در دوره پاندمی کووید ۱۹ مقابله با بیماری مذکور بوده است؛ لذا نتایج به مصرف اطلاعات سلامت مرتبط با اخبار کووید ۱۹ و انواع رفتارهای پیشگیرانه اشاره دارد، زیرا که کسب اطلاعات سلامت درباره هریک از اطلاعات مرتبط با کووید ۱۹ در روند مدیریت و کنترل این بیماری حائز اهمیت است. نتایج نخمی‌زاده جدید (۱۳۹۹) نیز نشان داد رعایت رفتارهای پیشگیرانه در جامعه مورد مطالعه وی قابل پذیرفتن بود. همچنین نیلی و همکاران (۲۰۲۱) نیز در پژوهش خود استفاده از منابع معتبر در رسانه‌های اجتماعی را در رفتارهای پیشگیرانه مؤثر دانست که تقریباً با نتایج پژوهش حاضر همسو است. همچنین بیگدلی و همکاران (۱۳۹۱) نیز در پژوهش خود بیان نمود

جدول ۵. آماره‌های توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای میزان پیامدهای منفی و مؤلفه‌هایش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	حد متوسط	مقدار T	سطح معناداری
پیامدهای منفی	۲/۵۲	۰/۹۳	۳	-۹/۹۶	۰/۰۰۱
نگرانی	۲/۴۴	۱/۲۲	۳	-۸/۹۵	۰/۰۰۱
اضطراب	۲/۲۷	۱/۲۴	۳	-۱۱/۵۵	۰/۰۰۱
عدم اعتماد به اطلاعات	۲/۸۷	۱/۲۶	۳	-۲/۰۱	۰/۰۴
سردرگمی و آشفتگی	۲/۷۱	۱/۲۸	۳	-۴/۴۴	۰/۰۰۱
اجتناب شناختی	۲/۳۲	۱/۲۵	۳	-۱۰/۶۴	۰/۰۰۱

تقریبی زندگی قبل از کرونا، درست هم‌زمان با آموزش حضوری در دانشگاه جمع‌آوری گردیده و به‌صورت کاملاً منطقی می‌توان این تغییر نتایج را توجیه کرد. همچنین مطالعه بیگدلی و همکاران (۱۳۹۱) نیز دیدگاه کاربران را نسبت به اطلاعات سلامت در وب مثبت بیان کرد. مونتسی (۲۰۲۰) نیز عنوان کرد حتی دریافت اطلاعات جعلی نیز تأثیری بر سلامت جسمی یا روانی افراد ندارد و نتایج آن کاملاً ناملموس است که می‌توان به‌طور تقریبی آن را به نتایج این پژوهش تعمیم داد و همسو دانست.

سؤال ۵. میزان پیامدهای مثبت کسب اطلاعات سلامت در مورد کووید ۱۹ در دانشجویان دانشگاه بیرجند چقدر است؟

میزان پیامدهای منفی کسب اطلاعات در مورد کووید ۱۹ کمتر از حد متوسط بود. همچنین در تمامی مؤلفه‌های نگرانی، اضطراب، عدم اعتماد به اطلاعات، سردرگمی و آشفتگی و اجتناب شناختی نیز کمتر از حد متوسط بود. آنچه باعث نگرانی و اضطراب در افراد می‌شود اغلب عدم آگاهی و عدم توانایی در مدیریت کردن یک بحران به وجود آمده است. در پژوهش نخعی‌زاده جدید (۱۳۹۹) میزان اضطراب ناشی از کووید ۱۹ بالا بود، همان‌طور که مطالعه نخعی‌زاده نشان می‌دهد، پژوهش وی مربوط به اوایل دوره شیوع کرونا است. چیزی که قابل توجه است در ابتدای امر با شیوع بی‌رویه و نبود اطلاعات کافی و درست از این بیماری و همچنین نبود واکسن مرتبط بی‌شک هجوم این حجم از اضطراب و نگرانی را در بین افراد می‌توان طبیعی دانست. کما این‌که داده‌های پژوهش حاضر پس از حدود دو سال از گذشت کرونا، در زمانی که دانشجویان به روال

جدول ۶. آماره‌های توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای میزان پیامدهای مثبت و مؤلفه‌های

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	حد متوسط	مقدار T	سطح معناداری
پیامدهای مثبت	۲/۸۵	۰/۸۳	۳	-۳/۵۳	>۰/۰۰۱
توانایی تشخیص نیاز اطلاعاتی	۲/۸۷	۱/۰۴	۳	-۲/۳۹	۰/۰۱
مهارت شناخت منابع اطلاعاتی	۲/۹۴	۱/۰۵	۳	-۱/۲۰	۰/۲۳
مهارت‌های جستجو	۲/۸۵	۱/۱۷	۳	-۲/۴۶	۰/۰۱
توانایی ارزیابی منابع اطلاعاتی	۲/۹۳	۱/۰۹	۳	-۱/۲۵	۰/۲۱
روحیه همکاری و اشتراک اطلاعات	۲/۸۰	۱/۱۴	۳	-۳/۴۲	۰/۰۰۱
ارتقا تفکر انتقادی	۲/۷۶	۱/۱۷	۳	-۳/۹۵	>۰/۰۰۱
بهبود آداب و فرهنگ رسانه‌ای	۲/۸۱	۱/۲۰	۳	-۳/۱۶	۰/۰۰۲

انسان خسته می‌شود توانایی آن‌ها در ارزیابی اطلاعاتی که با آن روبرو هستند، کاهش می‌یابد. از آنجایی که منابع کسب اطلاعات سلامت در پژوهش حاضر رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی هستند، اضافه‌بار اطلاعاتی مشهود است. باتوجه‌به نتایج پژوهش الیس (۲۰۱۲)، افرادی که سواد سلامت پایینی دارند کمتر درگیر رفتارهای جستجوی اطلاعات می‌شوند، در افراد با سواد سلامت متوسط اطلاعات سلامت خود را از شبکه‌های اجتماعی و روزنامه و تلویزیون

در متغیر پیامدهای مثبت کسب اطلاعات در مورد کووید ۱۹ کمتر از حد متوسط بود. همچنین در مؤلفه‌های توانایی تشخیص نیاز اطلاعاتی، مهارت‌های جستجو، روحیه همکاری و اشتراک اطلاعات و ارتقا تفکر انتقادی نیز کمتر از حد متوسط بود. همچنین در مؤلفه‌های مهارت شناخت منابع اطلاعاتی و توانایی ارزیابی منابع اطلاعاتی با حد متوسط برابر بود. آپوک (۲۰۲۱) در مطالعه خود بیان می‌کند اضافه‌بار اطلاعاتی منجر به خستگی می‌شود و هنگامی که

تهیه می‌کنند و افراد با سواد سلامت بالا از منابع تخصصی بهداشتی اطلاعات سلامت خود را دریافت می‌کنند. در نتیجه باتوجه به این که در برخی مؤلفه‌های مهارت شناخت نیاز اطلاعاتی و توانایی ارزیابی منابع اطلاعاتی میانگین نمره آن‌ها با حد متوسط برابر بود نشان از متوسط بودن سواد سلامت آن‌ها دارد؛ زیرا نتایج با کسب منابع اطلاعات سلامت آن‌ها (شبکه‌های اجتماعی) مطابقت دارد، بنابراین با نتایج آپوک و الیس همسو است.

سؤال ۶. میزان انجام هر یک از انواع رفتارهای اطلاع‌یابی در مورد کووید ۱۹ در بین دانشجویان دانشگاه بیرجند چقدر است؟

جدول ۷. آماره‌های توصیفی و آزمون تی تک نمونه‌ای میزان انجام هر یک از انواع رفتار اطلاع‌یابی و مولفه هایش

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	حد متوسط	مقدار T	سطح معناداری
انواع رفتار اطلاع‌یابی	۳/۲۷	۰/۸۹	۳	۵/۹۴	۰/۰۰۱
جستجوی اطلاعات	۳/۱۸	۱/۱۳	۳	۳/۰۸	۰/۰۰۲
اشتراک‌گذاری اطلاعات	۳/۱۰	۱/۲۴	۳	۱/۵۵	۰/۱۲
تشخیص نیاز اطلاعاتی	۳/۲۳	۱/۱۱	۳	۴/۰۲	۰/۰۰۱
تغییر رفتار بهداشتی و درمانی	۳/۵۷	۱/۱۱	۳	۱۰/۱۳	۰/۰۰۱

نشان داد افراد به دنبال اطلاعات سلامت هستند از این جهت که درک بهتری از علل، شدت و پیش‌آگهی از بیماری‌ها داشته باشند. همین‌طور بررسی‌های شافر و همکاران (۲۰۲۱) در مطالعه خود نشان داد افراد به جستجوی اطلاعات به‌صورت آنلاین هستند. داستانی و همکاران (۲۰۱۹) بیان کردند که بیش‌تر دانشجویان در جستجوی اطلاعات درباره نوع بیماری و راه‌های درمان آن هستند. پژوهش مشابه دیگری از رزولینا و همکاران (۲۰۲۱) نشان داد تقریباً همه افراد جامعه مورد مطالعه وی به اطلاعات سلامت نیاز داشتند و حدود ۹۰ درصد آن‌ها به جستجوی اطلاعات ادامه دادند. لیو (۲۰۲۰) در مطالعه خود عنوان کرد جستجوی اطلاعات مربوط به کووید ۱۹ از رسانه‌های اجتماعی و خبری مستقیماً با رفتارهای پیشگیرانه ارتباط دارد. از آنجایی که میانگین نمره رفتار اطلاع‌یابی سلامت دانشجویان در این پژوهش بیش‌تر از حد متوسط بود، نمره میانگین مؤلفه رفتارهای پیشگیرانه نیز که قبلاً بیان شد بیش‌تر از حد متوسط بود، بنابراین کاملاً با مطالعه لیو (۲۰۲۰) همسو است. پژوهش‌های بومری و همکاران (۲۰۲۲)، هسو (۲۰۲۱) و جلیلیان و همکاران (۲۰۲۱) نیز حاکی از روند افزایشی رفتار جستجوی اطلاعات سلامت است. همچنین هسو معتقد است توسعه مهارت‌های

میانگین میزان انجام متغیر انواع رفتار اطلاع‌یابی در مورد کووید ۱۹ بیش‌تر از حد متوسط بود. همچنین در مؤلفه‌های جستجوی اطلاعات، تشخیص نیاز اطلاعاتی و تغییر رفتار بهداشتی و درمانی به دنبال کسب اطلاعات بیش‌تر از حد متوسط بود. در مؤلفه اشتراک‌گذاری اطلاعات میانگین نمره این مؤلفه با حد متوسط برابر بود؛ باتوجه به این که منابع کسب اطلاعات سلامت درباره این بیماری اصولاً رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی است و از آنجایی که قبل‌تر هم گفته شد، ژانگ و ژائو (۲۰۱۷) و هیدر و همکاران (۲۰۰۹)، نگرانی درباره کیفیت اطلاعات را عامل کاهش میزان استفاده از رسانه‌های اجتماعی و مشارکت مصرف‌کننده می‌دانند، بنابراین مؤلفه اشتراک‌گذاری اطلاعات قابل تعمیم با دلایل پژوهش‌های این محققان است. شواهد و نتایج پژوهش حاضر گواه از انجام فرایند رفتار اطلاع‌یابی سلامت دانشجویان در بحبوحه شیوع کووید ۱۹ است که هم‌راستا با این پژوهش می‌توان به پژوهش مانگونو و همکاران (۲۰۲۱) نیز اشاره کرد. نتایج مانگونو نشان داد تقاضای زیادی برای اطلاعات سلامت وجود دارد و این امر همراه با افزایش جستجوی‌های مربوط به کرونا و وپروس، بدون در نظر گرفتن منبع خبر در منابع خبری شد. همچنین نتایج آنکاما و همکاران (۲۰۲۱)

سؤال ۷. میزان کسب اطلاعات در مورد ابعاد مرتبط با کووید ۱۹ در دانشجویان دانشگاه بیرجند چقدر است؟

جستجوی اطلاعات سلامت آنلاین در دسترسی به اطلاعات بهداشتی مناسب مؤثر است. آنچه از شواهد بر می آید به دنبال یک بحران یا مشکل مرتبط با سلامتی و احساس نیاز به اطلاعات مربوط به آن، افراد شروع به جستجو در منابع مرتبط می کنند و چنانچه قابل ملاحظه است، رفتار اطلاع یابی سلامت آن ها روند افزایشی دارد. از این رو پژوهش حاضر با تمامی مطالعات پیشین همسو است.

جدول ۸. آماره های توصیفی و آزمون تی تک نمونه ای متغیر ابعاد مرتبط با کووید و مؤلفه های

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	حد متوسط	مقدار T	سطح معناداری
ابعاد	۳/۴۷	۰/۸۳	۳	۱۱/۲۰	۰/۰۰۱
سلامتی و مسائل بهداشتی	۳/۵۷	۱/۰۴	۳	۱۰/۷۱	۰/۰۰۱
اقتصادی	۳/۴۰	۱/۱۶	۳	۶/۷۴	۰/۰۰۱
سیاسی	۳/۲۳	۱/۲۳	۳	۳/۶۷	۰/۰۰۱
اجتماعی	۳/۴۴	۱/۱۵	۳	۷/۵۲	۰/۰۰۱
آموزشی	۳/۷۴	۱/۲۲	۳	۱۱/۸۰	۰/۰۰۱

بیان می کند، برای کنترل ویروس کووید ۱۹ و کاهش تأثیرات جدی آن نه تنها به کمک متخصصان بهداشت و مراقبان سلامت نیاز است، بلکه نیازمند همکاری همه جانبه سایر متخصصان در سایر حوزه ها است. در این بین به نقش تعاملات شهروندان با دولت، یا افزایش تعداد شمار سیاست گذاری هایی در جهت پیشگیری و مدیریت این بیماری در دولت ها یا بین دولت ها می توان اشاره کرد. از تأثیرات متقابل ویروس کووید ۱۹ و عدالت اجتماعی می توان به نابرابری هایی که باعث ایجاد تأثیرات متفاوت در کنترل این بیماری در جوامع گوناگون اشاره نمود. از جمله تفاوت های واضحی که مشهود است همین بس که در بعضی جوامع نه تنها مواد بهداشتی یا مواد ضد عفونی کننده دست در دسترس نیست؛ بلکه حتی امکانات شستشوی اولیه دست برای ۴۰ درصد از مردم جهان نیز در دسترس نیست؛ بنابراین نتایج پژوهش حاضر و اهمیت این ابعاد نیز برای دانشجویان قابل توجه است. پژوهش های دیاما کور (۲۰۲۰) و یاری زنگنه (۱۳۹۹) به تأثیر کووید ۱۹ بر سیستم آموزش و اهمیت بررسی آن اشاره می کند. چنانچه مدیران آموزشی مجبور به تغییر بسترهای آموزشی شدند و این تغییر بستر نیاز به زیرساخت های لازم دارد که نبود یا کافی نبودن این زیرساخت ها خود به نوعی بر کیفیت آموزش

نتایج پژوهش حاضر نشان می دهد که میانگین کسب اطلاعات در متغیر ابعاد اطلاعات مرتبط با کووید ۱۹ بیش تر از حد متوسط بود و همچنین در تمامی مؤلفه ها از جمله ابعاد مرتبط با سلامتی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و آموزشی میانگین نمره بیش تر از حد متوسط بود. به عبارتی یافته ها نشان از نگرانی های دانشجویان در مورد هر یک از ابعاد مرتبط با اقتصاد، سلامت، سیاست، عدالت اجتماعی و بخصوص در مورد آموزش و نگرانی هایی درباره برگزاری کلاس ها، نداشتن زیرساخت های لازم به شکل مطلوب در بعضی افراد، عدم تمرکز و اضطراب از وضعیت پیش آمده دارد. مطالعه منتی (۱۳۹۹) به اهمیت بعد سلامت و تأثیر کووید بر اقتصاد دنیا پرداخته است. او به اهمیت کووید در بعد سلامتی می پردازد و آن را تهدیدی برای سلامت جامعه عنوان می کند. علاوه بر این او به تأثیر کووید ۱۹ بر اقتصاد نیز می پردازد، چنان که وی بیان می کند تمام اقتصاد های بزرگ دنیا دچار ضربه جبران ناپذیری شده اند و برگشت آن ها به روال قبل زمان معینی ندارد؛ لذا با توجه به اهمیت این دو بعد کسب اطلاعات برای دانشجویان در بعد سلامت و اقتصاد نیز حائز اهمیت بوده است که با نتایج پیشین همسو است. لطیف (۱۳۹۹) در مطالعه خود به اهمیت بعد سیاسی و عدالت اجتماعی می پردازد. وی

تأثیر می‌گذارد. از این رو نگرانی‌های دانشجویان و اهمیت این بعد به طور خاص در این قشر از جامعه پررنگ است، چنان‌که بالاترین میانگین نمره را به خود اختصاص داده است.

بحث و نتیجه‌گیری

اطلاعات و پی‌بردن به ارزش و اهمیت آن در زندگی انسان امروز، دغدغه چگونگی دسترسی به اطلاعات موردنیاز را از میان انبوهی از اطلاعات موجود به دنبال دارد. رفتار اطلاع‌یابی به دنبال نیاز اطلاعاتی می‌آید که شامل فعالیت‌هایی نظیر جستجوی اطلاعات، ابزار جستجو، نوع اطلاعات مورد جستجو، مشکلات جستجو و عوامل مؤثر بر آن است. از آنجایی‌که با شیوع بیماری کووید ۱۹ نیاز به اطلاعات سلامت، نگرانی‌هایی را ایجاد می‌کند. از این رو منجر به رفتار اطلاع‌یابی سلامت که شامل اقداماتی در مورد جستجو و یافتن مشکلات مربوط به سلامت، اطلاعات مربوط به بیماری‌ها، عوامل خطر و ارتقای سلامت است، می‌گردد (جلیلیان و همکاران، ۲۰۲۱). در جریان جستجوی اطلاعات فرد ممکن است از سیستم اطلاعات دستی و یا سیستم مبتنی بر رایانه استفاده نماید (ویلسون، ۲۰۰۰). رسانه‌های اجتماعی به‌عنوان بستری که اطلاعات زیادی از جمله اطلاعات مربوط به سلامت را ارائه می‌دهد، به دلیل مؤلفه‌هایی چون دسترسی سریع و آسان، تعاملی و قابل‌درک بودن و راحتی از سایر سیستم‌های اطلاعاتی متمایز گردیده است. در فرایند رفتار اطلاع‌یابی سلامت نقش رسانه‌های اجتماعی به‌عنوان ابزاری برای جستجوی اطلاعات و تأثیر آن بر رفتارهای مردم حائز اهمیت است (لیو، ۲۰۲۰). انواع اطلاعاتی که جستجو درباره آن به رفع نیاز اطلاعاتی و کنجکاوی‌های به وجود آمده در بحبوحه این بیماری همه گیر کمک می‌کند، اطلاعاتی همچون اخبار مرتبط با کووید ۱۹ (تعداد مبتلایان و فوت‌شدگان)، رفتارهای پیشگیرانه (شست و شو مرتب دست‌ها، ماسک زدن، واکسن زدن و...) و روش‌های مختلف پزشکی و داروهای مرتبط است.

افزایش اطلاعات یا به عبارتی اضافه‌بار اطلاعاتی پیامدهای منفی و مثبتی را در پی دارد. پیامدهای منفی همچون اضطراب، نگرانی، سردرگمی، اجتناب شناختی و عدم اعتماد به اطلاعات به‌دست‌آمده که همگی آن‌ها بر سلامت روان تأثیرگذار هستند (زاکار و همکاران، ۲۰۲۱). علاوه بر این پیامدهای مثبتی نیز دارد که می‌توان به برخی از آن‌ها همچون بالابردن سطح سواد اطلاعاتی، و معطوف شدن نگاه افراد به منابع اطلاعاتی و ارزیابی اطلاعات به‌دست‌آمده اشاره

نمود (آپوک، ۲۰۲۱). کووید ۱۹ در هر یک از ابعاد مرتبط با آن می‌تواند به شناخت پیامدهای حاصل از این بیماری کمک کند. ابعاد مرتبط با کووید ۱۹ شامل ابعاد مرتبط با سلامتی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و آموزشی است. کووید ۱۹ در بعد مرتبط با سلامتی بیش از هر چیزی تهدیدی برای جامعه است. علاوه بر این در بحث اقتصادی آن نیز صدمات جدی بر پیکره اقتصاد جامعه وارد نموده است (منتی، ۱۳۹۹). بعد سیاسی و سیاست‌های اخذ شده دولت‌ها و تأثیر آن بر بعد اجتماعی و آموزشی را نمی‌توان نادیده گرفت. از جمله تأثیرات آن می‌توان در بعد اجتماعی به عدم وجود عدالت اجتماعی و نابرابری‌های موجود و تأثیر آن در بعد آموزشی و تأثیر آن بر نحوه و کیفیت آموزش در مدارس و دانشگاه‌ها اشاره کرد (لطیف، ۱۳۹۹).

برآیند حاصل از پیشینه‌ها نشان می‌دهد، رسانه‌های اجتماعی عنصری کلیدی در فرایند رفتار اطلاع‌یابی سلامت دانشجویان از جمله جستجوی اطلاعات، منابع و انواع اطلاعات است. از آنجایی‌که دانشجویان به‌عنوان بخشی از جامعه دانشگاهی نقش برجسته و تعیین‌کننده‌ای در ارتقای زیرساخت‌های مختلف از جمله مسائل سلامت و بهداشت در جامعه امروزی دارند توجه به نیازهای اطلاعاتی و رفتارهای اطلاع‌یابی آن‌ها در جهت رفع نیازهای اطلاعاتی‌شان از اهمیت بالایی برخوردار است.

یافته‌ها نشان داد، بیش‌ترین منابع کسب اطلاعات سلامت دانشجویان دانشگاه بیرجند موتورهای جستجو، شبکه‌های اجتماعی خارجی و رسانه‌های خبری است و نسبت به رسانه‌های معتبری همچون وبسایت‌های رسمی تخصصی پزشکی توجه کم‌تری داشتند. همچنین نتایج به نقش مهم و پررنگ پلتفرم‌های تلگرام و اینستاگرام اشاره دارد. علاوه بر این آنچه جامعه مورد مطالعه، به دنبال کسب اطلاعات در مورد کووید ۱۹ بود، بیش‌تر رفتارهای پیشگیرانه و اخبار مرتبط با کووید ۱۹ بود تا روش‌های درمانی آن. همچنین نتایج نشان داد رفتار اطلاع‌یابی سلامت دانشجویان دانشگاه بیرجند به‌طورکلی در دوران این پاندمی افزایش یافته است؛ ولی رفتار اشتراک‌گذاری اطلاعات مربوط به کووید را کم‌تر انجام داده‌اند. در این میان نقش ابعاد مرتبط با کووید ۱۹ از جمله ابعاد مرتبط با سلامتی، اقتصادی، سیاسی، اجتماعی و آموزشی و کسب اطلاعات در مورد هریک از این ابعاد برای دانشجویان از اهمیت بالایی برخوردار بود و بیش‌ترین بعد موردتوجه آنان، بعد آموزشی بود.

رسانه‌های اجتماعی برای مخاطبان توجه بیشتری داشته باشند. شبکه‌های اجتماعی و پیام رسانی داخلی باید در زمینه ارائه اطلاعات سلامت مناسب سازی شوند. پژوهش‌های آتی می‌توانند موضوع مطالعه را در سایر جوامع مورد بررسی قرار دهند و از روشهای پژوهشی متفاوت برای جمع‌آوری داده‌ها یا تحلیل یافته‌ها استفاده کنند.

تشکر و قدردانی

با تشکر خالصانه خدمت همه کسانی که به‌نوعی مرا در به‌انجام‌رساندن این مهم یاری نموده‌اند.

تعارض منافع

نویسندگان اعلام می‌دارند در رابطه با انتشار مقاله ارائه شده، هیچ‌گونه تعارض منافی وجود ندارد.

منبع حمایت‌کننده

پژوهش حاضر، پژوهشی مستقل بوده و بدون دریافت هر گونه حمایتی انجام شده است.

نتایج نشان داد زنان از منابع معتبری همچون وبسایت‌های رسمی تخصصی پزشکی و رسانه‌ها خبری نسبت به مردان استفاده کرده‌اند و مردان از شبکه‌های اجتماعی (تلگرام، اینستاگرام، توئیتر و یوتیوب) و موتورهای جستجو برای کسب اطلاعات درباره کووید ۱۹ استفاده کرده‌اند. تأثیر نقش جنسیت نشان داد زنان بیشتر به دنبال کسب انواع اطلاعات درباره این بیماری هستند و همچنین تأثیر پیامدهای منفی زنان را بیش‌تر موردتوجه قرارداد؛ به دنبال ایجاد پیامدهای منفی در زنان، آن‌ها به دنبال کسب اطلاعات درباره رفتارهای پیشگیرانه بودند. زیرا بین پیامدهای منفی و رفتارهای پیشگیرانه در مطالعات گذشته ارتباط معنی‌داری برقرار شده است. علاوه بر این نقش جنسیت تأثیری در پیامدهای مثبت و ابعاد مرتبط با کووید ۱۹ به جز در مؤلفه بعد اقتصادی نداشت. حوزه تحصیلی و مقطع تحصیلی تفاوتی مهمی در متغیرهای پژوهش ایجاد نکردند. بر این اساس پیشنهاد می‌شود دوره‌های آموزشی جهت ارتقاء کیفیت و آگاهی سواد اطلاعات سلامت در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌های خبری برای دانشجویان مقاطع مختلف برگزار شود. همچنین سیاست‌گذاران و تصمیم‌گیران به ارائه اطلاعات معتبر در

References

- Ankamah, S., Amegashie, P., Yeboah, F., & Amofah-Serwaa, N. (2021). Health Information Seeking Behaviour among Users in the College of Health Sciences Library, the University of Ghana amid the COVID-19 pandemic. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*, 5278.
- Apuke, O. D., & Omar, B. (2021). Social media affordances and information abundance: Enabling fake news sharing during the COVID-19 health crisis. *Health informatics journal*, 27(3), 14604582211021470
- Bigdeli, Z., Akbari, M., Izadi, A., (2019). Clarification of Wilson's Model of Information Consumer Behavior Approach: Effect of Demographic and Personality Traits on the Information Needs of Mobile Phone Clientes. *Human Information Interaction*, 6(2); 70-83. (Persian)
- Bigdeli, Z., Azimi, M., Zare, F., (2012). Investigating factors affecting the search for health information on the web by women working in water and electricity organization and Khuzestan. *Librarianship and information*, 15(1); 165-184. (Persian)
- Bomery, M., Karimi, R., & Khademi, R. (2022). Health information seeking behavior of Qom University graduate students related to Corona Virus. *Human Information Interaction*, 9(1), 0-0.
- Dastani, M., Mokhtarzadeh, M., Nasirzadeh, A. R., & Delshad, A. (2019). Health information seeking behavior among students of Gonabad University of Medical Sciences. *Library Philosophy and Practice (e-journal)*.
- Demuyakor, J. (2020). Coronavirus (COVID-19) and online learning in higher institutions of education: A survey of the perceptions of Ghanaian international students in China. *Online Journal of Communication and Media Technologies*, 10(3), e202018.
- Ellis, J., Mullan, J., Worsley, A., & Pai, N. (2012). The role of health literacy and social networks in arthritis patients' health information-seeking behavior: a qualitative study. *International journal of family medicine*, 2012.
- F. Zare, Farashbandi, A. Lalazaryan, Ar Rahimi, A. Hassanzadeh, (2016). The Effect of Contextual Factors on Health Information Seeking Behavior of Isfahan Diabetic Patients, *Iranian Journal of Nursing Research*, 11(40), 76.
- Fisher, K. E., & Julien, H. (2009). Information behavior. *Annual review of information science and technology*, 43(1), 1.
- Hider, P. N., Griffin, G., Walker, M., & Coughlan, E. (2009). The information-seeking behavior of clinical staff in a large health care organization. *Journal of the Medical Library Association: JMLA*, 97(1), 47.
- Jalilian, M., Kakaei, H., Nourmoradi, H., Bakhtiyari, S., Mazloomi, S., & Mirzaei, A. (2021). Health information seeking behaviors related to COVID-19 among young people: an online survey. *International Journal of High Risk Behaviors and Addiction*, 10(1).
- Kobra Babaei , Zahed Bigdeli, (2015). The Need for Cognition on Collaborative Information Behavior of MA Students of Psychology and Educational Sciences in Allameh Tabatabai University, *Human Information Interaction*, 2(1), 12.
- Lalazaryan, A., Zare, F., Farashbandi , Ar Rahimi, A., Hassanzade, (2015). The Impact of Personal Factors on Diabetic Patient's Health Information Seeking Behavior, *Journal of Health Administration*, 17(58), 98-108(Persian)
- Latif, R., (2019). COVID-19: Policy sciences: initial reactions and perspectives. *Biology of Iran*, 4(8); 25-39. (Persian)
- Liu, P. L. (2020). COVID-19 information seeking on digital media and preventive behaviors: the mediation role of worry. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, 23(10), 677-682.
- Mangono, T., Smittenaar, P., Caplan, Y., Huang, V. S., Sutermaister, S., Kemp, H., & Sgaier, S. K. (2021). Information-seeking

patterns during the COVID-19 pandemic across the United States: longitudinal analysis of Google Trends data. *Journal of Medical Internet Research*, 23(5), e22933.

Menati, H., (2019). Examining the effects of the Corona virus - Covid-19 on the global economy. *Social impact assessment*. 1(2); 163-181. (Persian)

Montesi, M. (2021). Gender differences in information behavior during the Covid-19 health crisis in Spain. *Gender differences in information behavior during the Covid-19 health crisis in Spain*, 73-87.

Nakhaeizadeh, A., Mohammadi, S., (2021). Assessing the Level of Engagement in Preventive Behaviors and COVID-19 Related Anxiety in Iranian Adults. *Avicenna J Nurs Midwifery Care*. 29 (2); 160-170. (Persian)

Neely, S., Eldredge, C., & Sanders, R. (2021). Health information seeking behaviors on social media during the COVID-19 pandemic among American social networking site users: survey study. *Journal of medical Internet research*, 23(6), e29802.

Ostadi, Y. (2020). Investigating the impact of information technology in the face of the coronavirus crisis. The 5th International Conference on Electrical, Computer and Information Technology Engineering. Tehran, Iran. (Persian)

Roselina, E., Asmiyanto, T., & Andriany, M. (2021). Health information-seeking behavior on the COVID-19 pandemic: Social media usage by gen Z in Jakarta, Indonesia. *Library Philosophy and Practice*, 1-7.

Schäfer, M., Stark, B., Werner, A. M., Tibubos, A. N., Reichel, J. L., Pfirrmann, D., & Dietz, P. (2021). Health information seeking among university students before and

during the corona crisis—findings from Germany. *Frontiers in Public Health*, 8, 616603.

Shehata, A. (2021). Health Information behaviour during COVID-19 outbreak among Egyptian library and information science undergraduate students. *Information Development*, 37(3), 417-430.

Wilson, T. D. (2000). Human information behavior. *Informing science*, 3, 49.

Yarizanganeh, H., (2020). The effect of the outbreak of the corona disease on the educational activities of universities with an emphasis on satisfaction with the quality of the virtual education system in the Islamic Azad University. *Educational Management Innovation Quarterly*. 17(1); 70-87. (Persian)

Zakar, R., Iqbal, S., Zakar, M. Z., & Fischer, F. (2021). COVID-19 and health information seeking behavior: digital health literacy survey amongst university students in Pakistan. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(8), 4009.

Zamani, M., Soleymani, M. R., Afshar, M., Shahrzadi, L., & Zadeh, A. H. (2014). Information-seeking behavior of cardiovascular disease patients in Isfahan University of Medical Sciences hospitals. *Journal of education and health promotion*, 3.

Zare, A., (2019). Health Information Seeking for a Disease Epidemic: A Case Study of Kermanshah Citizens in the Covid 19. *Library studies and information science*. (Persian)

Zhao, Y., & Zhang, J. (2017). Consumer health information seeking in social media: a literature review. *Health Information & Libraries Journal*, 34(4), 268-283.